

[Poul Dam.]

til, at det jo ville være urimeligt, hvis der kun var ét foretagende, der udgav bøger osv. Det er naturligvis rigtigt, men hvordan er forholdene rent faktisk? Vi har kun én forfatterforening, som har et smukt monopol på en række af de ting, som har at gøre med forfatternes forhold. Vi har kun ét virkelig stort og betydende forlag; de andre lever i skyggen af det, af de smuler, som kan falde fra dette udmærkede forlags bord. Vi har kun én folkekirke, men jeg regner med, at vi får et grundlovsforslag om, at vi skal have lejlighed til at oprette en konkurrerende folkekirke. Vi har kun én folkeskole, men jeg går ud fra, at undervisningsministeren, som er modtagelig for enhver ny tanke, også gerne vil foreslå en konkurrerende folkeskole. Sådan kunne man blive ved. Der er nu engang i et samfund af vores størrelse en række institutioner af en sådan betydning for samfundet, at det er helt rimeligt, at der er én og kun én institution.

Der har været talt meget af de tidligere ordførere om økonomien i denne sag, det behøver jeg ikke at gentage.

Jeg kunne derimod have lyst til at sige noget andet, nemlig om hensynet til demokratiet. Jeg bemærker, at man i forslag nr. XIII i bemærkningerne skriver, at der skal være et klart krav til alsidighed. Det ved vi jo er en af forslagsstillernes yndlingsudtryk. Hr. Erhard Jakobsen taler meget om alsidighed, navnlig når han får fornemmelsen af, at der er en bestemt side, han savner. Nogle af os mener, at denne alsidighed er på vej til at blive til nulsidighed, fordi intet, der overhovedet har et standpunkt, kan få lov at komme frem. Men det er karakteristisk, at dette alsidighedskrav, som jo stammer fra den eksisterende radiolov, i radioloven er ledsaget af et andet udtryk, et andet krav, nemlig kravet til ytringsfrihed, og dette krav er naturligvis ikke optaget i dette forslag. For det er helt indlysende, at det konkurrerende selskab, man tænker sig, ikke er et ytringsfrihedens organ, men er et specialorgan, som formentlig skulle kunne fremme ytringsfriheden ved at repræsentere en ganske bestemt holdning, hvor ytringsfriheden ingen plads havde.

Hvis man ser på, hvordan det er i andre lande, hvor man har sådanne koncessionerede selskaber, så er det påfaldende, at man

her regner med, at en forsøgsperiode kan vare 10 år. Nu ved man, hvor meget 10 år er. 10 år, det var fra 1933 til 1943 — for at tage et helt tilfældigt tidsrum i historien.

I Japan, hvor man har en række koncessionerede fjernsynsselskaber, hvis produkter jeg med glæde har set — idet jeg nemlig ikke kan japansk — er koncessionssystemet sådan, at man hvert år bliver kontrolleret; hvert år undersøger myndighederne, om man opfylder koncessionsbetingelserne. Det er der da en vis rimelighed i. Det er et samfund, som altså føler et ansvar, og som holder den ting i orden. Men her vil man give los i 10 år. Det giver én meget at tænke på, men ikke så meget at tænke på, at der kan være grund til at tage sig af dette forslag.

Det, der er brug for for at fremme ytringsfriheden, for at fremme mangfoldigheden i udbuddet, det er, at vi kommer i gang med de forsøg med lokalradio og tv-spredning, som er bebudet i radioloven, og som jeg tror på en helt anden måde vil give også almindelige mennesker — ikke alene store organisationer, store dagblade, folk med store kapitalinteresser — mulighed for at komme til orde. Det er ytringsfriheden for de mange, vi skal sikre, først og fremmest gennem alle disse lokalstationer, som jeg tror vi får med tiden. Ytringsfriheden for de mange, det er åbenbart ikke det, forslagsstillerne har tænkt sig.

De herrer Poulsgaard og Voigt har fremsat et forslag om at ophæve fjernsyns- og radiolicenssystemet. Det er jo i virkeligheden ikke det, det handler om. Det handler om at føre Danmarks radio ind på finansloven på en sådan måde, at man kan skære af den hvert år i slagtetiden, at man kan skære bevillingen ned med det formål til sidst at afskaffe Danmarks radio. Det er ikke de tanker, vi andre har haft, når vi talte om en skattefinansiering af Danmarks radio. Jeg vil gerne sige, at når vi tidligere er gået ind for denne skattefinansiering, så var det under en anden situation, en situation med et væsentlig mindre skatepres, end vi har i øjeblikket; vi tror ikke, der er grund til at lægge mere over på de offentlige udgifter. For det andet havde vi på det tidspunkt en tillid til en demokratisk styrelse af Danmarks radio og af alle kulturelle institutioner.

Vi ved, at Danmarks radios styrelse stadig